

Fakultní nemocnice v Motole

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5

FN MOTOL

Organizační směrnice č. IOS_2/2020-1

Interní protikorupční program Fakultní nemocnice v Motole

Určení: všem zaměstnancům FN Motol

	Zpracoval:	Garant:	Schválil:
Organizační útvar	Odbor vnitřního auditu a řízení kvality	Samostatné oddělení nemocničního ombudsmana a stížností	Úsek ředitele
Funkce	Vedoucí odboru	Nemocniční ombudsman	Ředitel FN Motol
Jméno	Ing. Marie Románková	JUDr. Vladimíra Dvořáková	JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA

Účinnost směrnice od: 10. 11. 2020

Účinnost této verze od: 10. 11. 2020

Doba platnosti: bez omezení, revize dle čl. 6.9 směrnice č. IOS_23/2006-5, ve znění pozdějších revizí

Verze: 1

Počet stran směrnice: 19

Počet příloh: 1

Umístění podepsaného výtisku: Administrátor pro řízenou dokumentaci

Rozdělovník řízených výtisků: Právní odbor
Odbor vnitřního auditu a řízení kvality

List provedených revizí a změn

Obsah

1	Účel.....	4
2	Rozsah platnosti.....	4
3	Definice a použité zkratky	4
3.1	Definice	4
3.2	Zkratky.....	4
4	Cíle interního protikorupčního programu	5
5	Korupce	5
5.1	Vymezení nejzásadnějších korupčních jednání	5
5.2	Vymezení dalších zásadních trestních činů se znaky korupčního jednání.....	6
5.3	Trestní odpovědnost právnické osoby	7
6	Vytváření a posilování protikorupčního klimatu ve FN Motol	8
6.1	Preventivní a osvětová opatření pro boj s korupcí.....	8
6.2	Vzdělávání zaměstnanců	9
6.3	Etický kodex zaměstnanců FN Motol a jeho dodržování	10
7	Postavení FN Motol při přijímání darů.....	10
7.1	Darování za účelem úhrady pracovních cest	10
7.2	Napomáhání uchazeči/dodavateli veřejné zakázky	10
7.3	Nutná specifikace uváděná ve smlouvách	10
7.4	Uveřejnění seznamu dárců.....	11
8	Transparentnost.....	11
9	Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol.....	11
9.1	Korupční rizika	11
9.2	Hodnocení korupčních rizik (mapa korupčních rizik)	13
9.2.1	Metoda analýzy korupčních rizik	13
9.2.2	Přehled o hodnocení korupčních rizik a nastavení kontrolních mechanismů	14
9.2.3	Mapa korupčních rizik	15
10	Postup při podezření na korupci	16
10.1	Oznámení korupčního jednání.....	16
10.2	Postup šetření při podezření na korupční jednání.....	17
11	Vyhodnocování interního protikorupčního programu	17
12	Protikorupční opatření a trvalá kontrola	18
13	Seznam poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří	18
14	Související předpisy.....	19
15	Závěrečná ustanovení	19

Přílohy:

Příloha č. 1 - Etický kodex zaměstnanců Fakultní nemocnice v Motole

Klíčová slova: protikorupční program, korupce, korupční jednání, korupční rizika, podezření na korupci, trestní zákoník, prospěch, škoda, újma, úplatek.

1 Účel

Interní protikorupční programu FN Motol je zpracován na základě čl. 7 Příkazu ministra zdravotnictví č. 22/2019, č.j.: MZDR 15065/2019 ze dne 12. dubna 2019, v souladu s Rámcovým rezortním interním protikorupčním programem Ministerstva zdravotnictví ČR a usnesením vlády ČR č. 855 ze dne 17. prosince 2018, kterým vláda ČR schválila vládní koncepci boje s korupcí na léta 2018 až 2022 a v souvislosti s usnesením vlády č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým vláda ČR schválila aktualizované znění Rámcového rezortního interního protikorupčního programu.

2 Rozsah platnosti

Tento směrnice je určena všem zaměstnancům FN Motol.

3 Definice a použité zkratky

3.1 Definice

Korupce je vymezena jako zneužití pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu. Představuje takové jednání, jímž se zaměstnanci nedovoleně a protiprávně obohacují prostřednictvím zneužití pravomocí, které jim byly svěřeny.

Korupční riziko je nebezpečí vzniku korupce.

Úplatek je neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.

3.2 Zkratky

č.	číslo
ČR	Ceská republika
D	závažnost dopadu korupčního rizika
FN Motol	Fakultní nemocnice v Motole
IPP FNM	Interní protikorupční program Fakultní nemocnice v Motole
IT	Informační technologie
MR	míra rizika
MZ	Ministerstvo zdravotnictví ČR
P	pravděpodobnost vzniku korupčního rizika

Sb. Sbírka zákonů

trestní zákoník zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

4 Cíle interního protikorupčního programu

Cílem IPP FNM je odstranit nebo v maximální možné míře omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v prostředí FN Motol, vtipovat riziková místa, funkce a činnosti a vymezit oblasti činností, při kterých by mohlo docházet ke vzniku korupce. V souvislosti se zjištěnými korupčními riziky pak definovat zásadní systémové postupy a opatření k jejich minimalizaci.

Důležité je také průběžně přijímanými opatřeními vnášet do systému takové prvky, které již svým charakterem (vícestupňovým schvalováním, kolektivním rozhodováním, zveřejňováním výsledků rozhodovacího řízení apod.) brání vzniku možného korupčního prostředí nebo možnosti nepřímého zvýhodňování.

S IPP FNM budou všichni zaměstnanci seznámeni a zároveň bude zveřejněn na Intranetu FN Motol i na webových stránkách FN Motol.

Zodpovídá: vedoucí zaměstnanci

vedoucí Odboru komunikace

5 Korupce

Korupce je obecně vnímána jako zneužití pravomoci zaměstnanců, směřující k získání nepatřičných výhod jakéhokoliv druhu pro ně samé nebo pro jiné za účelem soukromého obohacení. Může mít majetkovou nebo nemajetkovou povahu.

Korupce záporně ovlivňuje morálku společnosti, zpomaluje rozvoj, má negativní ekonomický a sociální dopad. Proto je třeba opatřením směřujícím proti korupci věnovat maximální pozornost a je třeba toto vnímat jako prioritu.

5.1 Vymezení nejzásadnějších korupčních jednání

Obecné vymezení forem korupce:

- a) **Klientelismus** – systém založený na protekci a konexích.
- b) **Nepotismus** – zvýhodňování, prosazování příbuzných z pozice svého postavení.
- c) **Únik informací** – opatření výhody nebo prospěchu sobě nebo jinému z neoprávněného užití informace dosud nikoli veřejně přístupné, kterou získal při výkonu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce.
- d) **Úplatkářství** – společné označení pro trestné činy:

- Přijímání úplatku – trestný čin, jehož se dopustí ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu přijme nebo si dá pro sebe nebo pro jiného slíbit úplatek, nebo kdo za těchto okolností úplatek žádá pro sebe nebo pro jiného; nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek,
- Podplácení – trestný čin, jehož se dopustí ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného; nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek,
- Nepřímé úplatkářství – trestný čin, jehož se dopustí ten kdo, žádá nebo si dá slíbit nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil.

Pokud jde o oblasti se zvýšenou mírou rizika korupčního jednání, je třeba přjmout fakt, že se jedná vždy o neuzavřený, demonstrativní výčet určitých oblastí, který se může v čase vyvíjet a měnit.

5.2 Vymezení dalších zásadních trestných činů se znaky korupčního jednání

Za stejně závažné a škodlivé jednání se považuje také pokus o korupci nebo podvod. Korupční nebo jiné podvodné jednání může vzniknout také pozměněním, zatajením nebo zničením počítačového vybavení, počítačových programů a Internetu. Korupční jednání je často spojeno s podvodným jednáním.

- a) **Neoprávněné nakládání s osobními údaji** - kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají,
- b) **Zneužití informace a postavení v obchodním styku** - kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch neoprávněně užije informace dosud nikoli veřejně přístupné, které získal při výkonu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce a jejichž zveřejnění podstatně ovlivňuje rozhodování v obchodním styku, a uskuteční nebo dá podnět k uskutečnění smlouvy nebo operace na regulovaném trhu s investičními nástroji nebo na organizovaném trhu se zbožím,
- c) **Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě** - kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch zjedná některému

dodavateli, soutěžiteli nebo účastníku dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů nebo soutěžitelů,

- d) **Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži** - kdo se dopustí pletich v souvislosti se zadáním veřejné zakázky nebo s veřejnou soutěží tím, že lstí nebo pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži, jinému poskytne, nabídne nebo slibí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži, žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži, nebo na základě dohody s jiným zájemcem nebo uchazečem vyvíjí činnost směřující k zadání veřejné zakázky za nepřiměřeně vysokou nebo jinak nevýhodnou cenu.
- e) **Pletichy při veřejné dražbě** - kdo se dopustí pletich při veřejné dražbě věci tím, že lstí nebo pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti na podávání návrhů při dražbě, nebo jinému poskytne, nabídne nebo slibí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě, nebo žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě.
- f) **Trestný čin podvodu** – je vymezen jako trestný čin, jehož se dopustí ten, kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

5.3 Trestní odpovědnost právnické osoby

Právnické osoby, v nichž má majetkovou účast Česká republika, mohou být trestně odpovědné.

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim¹ definuje okruh trestních činů, za něž je možno stíhat právnickou osobu. Za trestné činy se považují všechny zločiny a přečiny uvedené v trestním zákoníku, s výjimkou trestních činů uvedených v § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob (jedná zpravidla o trestné činy, kterých se právnická osoba z povahy věci dopustit nemůže - např. zabítí, účasti na sebevraždě, opuštění dítěte nebo svěřené osoby, opilství, dvojího manželství apod.).

Trestní odpovědnost právnické osoby je konstruována jako odpovědnost za protiprávní jednání jiné osoby, kdy toto protiprávní jednání může být právnické osobě **přičitatelné**, čímž může být založena její trestní odpovědnost.

Trestným činem **spáchaným právnickou osobou** je protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak:

¹ Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů

- a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobou jednat,
- b) osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která u této právnické osoby vykonává řídící nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a),
- c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo
- d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení (dále jen „zaměstnanec“) při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c), jestliže jí ho lze přičítat podle následujícího odstavce.

Právnické osobě lze **přičítat** spáchání trestného činu uvedeného v zákoně o trestní odpovědnosti právnických osob, jestliže byl spáchán:

- a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v předchozím odstavci pod písm. a) až c), nebo
- b) zaměstnancem uvedeným v předchozím odstavci pod písm. d) na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické osoby nebo osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřízeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

Právnická osoba se **může trestní odpovědností zprostít** v případě, že vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo požadováno (dle IPP FNM), aby spáchání protiprávního činu zabránila.

6 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu ve FN Motol

Možné korupční jednání v oblasti zdravotnictví je nežádoucí a společensky škodlivé, neboť jím je ochabována důvěra v kvalitu poskytování zdravotních služeb. Poskytování vysoce kvalitní zdravotní péče je dlouhodobou cílem ve FN Motol.

6.1 Preventivní a osvětová opatření pro boj s korupcí

Preventivní opatření protikorupční politiky ve FN Motol zahrnují účinnou a cílenou personální politiku a zavedení pravidel chování a jednání vyplývajících z Pracovního řádu, jakož i dalších interních opatření FN Motol do povědomí zaměstnanců s cílem aktivního prosazování protikorupčního postoje na každém pracovišti.

Jedná se o následující nástroje či opatření:

- a) aktivní kladení důrazu na morální vlastnosti (např. principy čestnosti, neúplatnosti) při výběru uchazečů o zaměstnání ve FN Motol,
- b) postup při výběru uchazečů o zaměstnání ve FN Motol v souladu s právními předpisy a interními opatřeními,
- c) personální politika ve FN Motol je realizována s cílem dodržování zásady rovného zacházení se zaměstnanci, zajištění nediskriminačních postupů a uplatnění stejných příležitostí u žen a mužů.

Zodpovídá: personální náměstek
vedoucí zaměstnanci

Prosazování protikorupčních postojů vedoucími zaměstnanci, a to zejména vlastní bezúhonností, dodržováním právních i vnitřních předpisů, zdůrazňováním významu ochrany majetku státu, dodržováním etických zásad při výkonu práce, propagací jednání odmítajícího korupci a důrazem na prošetřování podezření a vyvození důsledků v případě prokázaného korupčního jednání.

Prosazování a dodržování IPP FNM a protikorupčního prostředí vedoucími zaměstnanci v rámci jimi řízeného útvaru, zdůrazňování dodržování etických zásad při výkonu práce, a dodržování profesionálního přístupu ve všech oblastech konání. Zaměstnanec nevyužívá výhody vyplývající z jeho pracovního zařazení ani informace, které v souvislosti s výkonem pracovní činnosti získal, pro soukromé účely. Zaměstnanec nepřipustí, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s jeho postavením jako zaměstnance FN Motol. Zaměstnanec se neúčastní takové činnosti, která by byla v rozporu s výkonem jeho pracovních povinností.

Vedoucí zaměstnanci seznamují podřízené zaměstnance s korupčními případy, k nimž došlo, a se závěry jejich řešení.

Zodpovídá: všichni zaměstnanci

6.2 Vzdělávání zaměstnanců

Pravidelné pořádání školení a seminářů pro zaměstnance na všech úrovních organizačního členění, které jsou zaměřeny na řešení uvedené problematiky. Vedoucí zaměstnanci zvyšují povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupční jednání. Všichni nově nastupující zaměstnanci prochází adaptačním procesem, v jehož rámci se seznamují se stežejními interními opatřeními FN Motol, s interními opatřeními vztahujícími se k jejich náplni práce a absolvují kurz *Korupční jednání, právní odpovědnost a právní důsledky*.

Cílem vzdělávání v oblasti protikorupční problematiky je další prohlubování informovanosti zaměstnanců a jejich kladného vztahu k protikorupční problematice.

Zodpovídá: vedoucí zaměstnanci

6.3 Etický kodex zaměstnanců FN Motol a jeho dodržování

Etický kodex zaměstnanců FN Motol vymezuje a podporuje žádoucí standardy chování a jednání zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Je souhrnem základních hodnot a principů etického chování, vytváří základ pro důvěru veřejnosti k nemocnici. Jeho cílem je poskytnout zaměstnancům FN Motol zásady ke správnému řešení komplikovaných situací.

Porušení jednotlivých ustanovení je posuzováno jako porušení pracovních povinností ve smyslu pracovněprávních předpisů (zejména zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Etický kodex zaměstnanců FN Motol je závazný pro všechny zaměstnance FN Motol a tvoří přílohu č. 1 IPP FNM.

7 Postavení FN Motol při přijímání darů

7.1 Darování za účelem úhrady pracovních cest

FN Motol nesmí přijímat dary od právnických, či fyzických osob, které jsou zároveň uchazeči, či dodavateli veřejných zakázek realizovaných FN Motol, v případě, že se jedná o dary ve formě úhrady pracovní cesty, či úhrady nákladů spojených s účastí na odborných akcích úcelově vázané na konkrétní pracoviště a osobu. Dary mohou být poskytovány pouze do zvláštního fondu na podporu vzdělávání zaměstnanců, který spravuje FN Motol.

Zodpovídá: vedoucí příslušných organizačních útvarů
ekonomický náměstek

7.2 Napomáhání uchazeči/dodavateli veřejné zakázky

Je nepřípustné, aby zaměstnanci FN Motol prováděli činnosti ve prospěch právnických, či fyzických osob, které jsou zároveň uchazeči, či dodavateli veřejných zakázek realizovaných FN Motol, s výjimkou činnosti, která je zajišťována na základě smluv mezi FN Motol a příslušným subjektem.

Zodpovídá: vedoucí příslušných organizačních útvarů ve spolupráci s úsekem personální náměstkyně

7.3 Nutná specifikace uváděná ve smlouvách

U veškerých množstevních a dalších bonusů, týkající se konkrétního obchodního závazkového vztahu, se postupuje v souladu s Příkazem ministra zdravotnictví č. 13/2018 *Vybrané zásady transparentního hospodaření přímo řízených organizací MZ v oblasti nákupu zboží a služeb* a Příkazem ředitele č. IPR_9/2019-1 *Pravidla pro přijímání bonusů a nakládání s nimi*.

Zodpovídá: obchodní náměstek

7.4 Uveřejnění seznamu dárců

Seznam dárců bude v souladu s darovacími smlouvami a platnými právními předpisy zveřejňován na webových stránkách FN Motol a ve výroční zprávě FN Motol.

Zodpovídá: Právní odbor ve spolupráci Odborem komunikace a sekretariátem ředitele

8 Transparentnost

Jedním z nástrojů boje proti korupci je umožnění maximální kontroly rozhodovacích kroků a hospodaření jak zaměstnanci FN Motol, tak veřejnosti. Proto jsou informace o nakládání s veřejnými prostředky zveřejňovány a zpřístupňovány, což představuje jeden z nástrojů zajišťování transparentního přístupu. Konkrétně jsou na webových stránkách FN Motol, na profilu zadavatele nebo v registru smluv zveřejňovány:

- a) informace vztahující se k nakládání s majetkem,
- b) informace vztahující se k výběru dodavatelů,
- c) informace o uskutečněných veřejných zakázkách,
- d) smlouvy,
- e) dárci,
- f) výroční zprávy FN Motol,
- g) výroční zprávy v oblasti poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,
- h) seznam poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří,
- i) IPP FNM,
- j) Etický kodex zaměstnanců FN Motol.

Odbor vnitřního auditu a řízení kvality provádí pravidelné kontroly plnění zásad transparentního hospodaření.

Zodpovídá: Odbor komunikace

Odbor vnitřního auditu a řízení kvality

Odbor veřejných zakázek

Právní odbor

objednávková místa dle Příkazu ředitele č. IPR_9/2017-3

9 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

9.1 Korupční rizika

Riziko lze definovat jako pravděpodobnost výskytu nežádoucí události s negativními dopady. Riziko je reálně spojeno s pravděpodobností nebo možností vzniku újmy. Míra rizika je určitě

vyjádření možného ohrožení jak v rovině kvantitativní, tak v rovině kvalitativní a vyjadřuje určitou pravděpodobnost, že negativní jev nastane. Riziko vyjadřuje, kolikrát se negativní jev může vyskytnout a co může způsobit.

Zcela základním a nezbytným krokem pro zvládání řízení rizik u konkrétního subjektu s cílem zaměřit se na ta rizika, která ohrožují jeho správný chod, je analýza rizik. Pro dosažení funkční analýzy rizik je třeba dodržet následující postupy:

- a) co nejpřesněji riziko definovat,
- b) co nejpřesněji posoudit pravděpodobnost výskytu definovaného rizika a jeho možného následku,
- c) přijmout rozhodnutí, zda je riziko akceptovatelné.

V prostředí FN Motol jsou vystavena možnému selhání lidského faktoru zejména tato rizika:

- a) **Ekonomická rizika** – např. nedostatečné nastavení vnitřního kontrolního systému, nedostatečná evidence majetku, rizika plynoucí ze zadávání veřejných zakázek, rizika plynoucí z přijímání strategických opatření, rizika plynoucí z finančních operací, neoprávněné užití prostředků státního rozpočtu,
- b) **Personální rizika** – např. rizika plynoucí z realizace personální agendy, nevhodné využití personálních zdrojů, nedostatečné vedení osobních spisů zaměstnanců, chybné delegování úkolů a kompetencí,
- c) **Právní rizika** – např. riziko podání žaloby či trestního oznámení, riziko porušení právního předpisu, nedostatky při uzavírání smluv,
- d) **Medicínská rizika** – např. porušení rozhodování o postupu léčby v limitech zásady lege artis, riziko ohrožení pacienta nedodržením hygienických opatření,
- e) **Technická rizika** – např. nezajištění preventivních kontrol přístrojů, nedostatečné proškolení obsluhy,
- f) **IT rizika** – např. nedostatečné zabezpečení sítě, prolomení přístupových práv uživatelů,
- g) **Rizika bezpečnosti při práci** – např. riziko překročení limitů psychické zátěže organismu,
- h) **Ostatní bezpečnostní rizika** – např. riziko krádeže a poškození majetku, k němuž má FN Motol příslušnost hospodaření, riziko pozdního oznámení nežádoucí události, v důsledku čehož vznikne újma.

Krizová nebo riziková místa jsou takové oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním systému nebo systémovém opatření může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledků rozhodnutí. Jejich další zjišťování a upřesňování je součástí práce všech vedoucích zaměstnanců v rámci provádění vyhodnocování jednotlivých činností ve FN Motol.

V působnosti FN Motol jsou nejvíce vystaveny riziku lidského faktoru – nebezpečí korupce – tyto oblasti:

- a) Rozhodovací procesy,
- b) Poskytování informací o činnosti FN Motol,
- c) Kontrolní činnost,
- d) Zadávání veřejných zakázek,
- e) Nakládání s majetkem státu,
- f) Pracovněprávní a personální záležitosti.

9.2 Hodnocení korupčních rizik (mapa korupčních rizik)

9.2.1 Metoda analýzy korupčních rizik

Pro účinné řízení korupčních rizik je odpovědnými vedoucími zaměstnanci proveden popis korupčních rizik a jejich analýza, která zahrnuje kvantifikaci hrozeb a stanovení pravděpodobnosti rizika a jeho dopadů. Při popisu rizik vedoucí zaměstnanec rovněž uvádí opatření k jejich snížení či eliminaci.

Analýza korupčních rizik je prováděna bodovou metodou. Míra rizika je dána součinem bodového ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry dopadu rizika.

$$\mathbf{MR = P \times D}$$

Kde: \mathbf{MR} = míra rizika

\mathbf{P} = pravděpodobnost vzniku korupčního rizika

\mathbf{D} = závažnost dopadu korupčního rizika

Stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika (P):

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Téměř vyloučené	Vyskytne se pouze ve výjimečných případech.
2	Nepravděpodobné	Někdy se může vyskytnout, ale není to pravděpodobné.
3	Možné	Někdy se může vyskytnout.
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně se vyskytne.
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy.

Stupnice závažnosti dopadu korupčního rizika (D):

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Nevýznamné (Prakticky žádné)	Neovlivňuje znatelně ani vnitřní provoz FN Motol, neřeší se většinou na úrovni vedoucích zaměstnanců.
2	Málo významné (Málo podstatné)	Ovlivňuje zejména vnitřní provoz FN Motol, řeší většinou vedoucí oddělení, vlivy se většinou řeší v rámci běžného provozu.
3	Významné (Podstatné)	Ovlivňuje vnější i vnitřní provoz FN Motol, řeší většinou vedoucí zaměstnanci odborů.
4	Velmi významné (Zásadní)	Ovlivňuje vnější i vnitřní provoz FN Motol, řeší většinou vyšší stupně vedoucích zaměstnanců (náměstci, vedoucí pracovníci zdravotnických pracovišť), hrozba významných ztrát – škody, soudní spory apod.
5	Kritické (Devastující)	Krizové situace řešené na úrovni vedení FN Motol, mající vliv na jeho provoz nemocnice.

Výsledkem analýzy korupčních rizik je:

- a) Přehled o hodnocení korupčních rizik a nastavení kontrolních mechanismů,
- b) Mapa korupčních rizik.

9.2.2 Přehled o hodnocení korupčních rizik a nastavení kontrolních mechanismů

Pro každou oblast v působnosti FN Motol, která je vystavena nebezpečí korupce, je veden přehled o hodnocení korupčních rizik a nastavení kontrolních mechanismů. Každé jednotlivé riziko je zapisováno v této podobě:

Popis rizika			
Hodnocení rizika:	P:	MR:	
Opatření na eliminaci rizika:	P:	MR:	
Opatření na eliminaci rizika:			- - - - -

Definice obsahu zápisu jednotlivých rizik:

- a) **Popis rizika** – popis konkrétní činnosti/procesu/korupčního jevu, ve kterém může riziko s nežádoucími dopady nastat a popsat jej tak, aby byl zřejmý jeho obsah (podstata), tzn. v čem riziko, s nímž je spojen nežádoucí dopad, spočívá,

- b) Hodnocení rizika** – bodové ohodnocení pravděpodobnost vzniku korupčního rizika a závažnosti dopadu korupčního rizika dle jejich hodnotících stupnic a bodové ohodnocení míry rizika součinem pravděpodobnosti a dopadu,
- c) Opatření na eliminaci rizika** – popis, jakým způsobem se pravděpodobnost výskytu rizika nebo jeho dopad eliminuje, případně jaké kroky budou provedeny k jeho další eliminaci (např. úprava vnitřního kontrolního systému, formalizace postupů ve vnitřním předpisu, stanovení odpovědností za výkon určitých činností, změna nebo nové nastavení schvalovacího postupu apod.). Možné je též akceptovat riziko bez přijetí opatření k jeho eliminaci, eventuelně přenést riziko na jiný subjekt (např. pojištění).

9.2.3 Mapa korupčních rizik

Mapa korupčních rizik slouží ke grafickému znázornění rizik. Zařazení korupčních rizik do předem stanovených intervalů významnosti (méně významné, významné, velmi významné a kritické) je nezastupitelné pro stanovení strategie jejich řízení. Zvládání rizik s různou mírou významnosti vyžaduje diferencovaný přístup. Taktika řízení korupčních rizik spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládání příslušného rizika. Zvládání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu anebo pravděpodobnosti jeho výskytu. Zde jsou uvedeny stupnice od méně významného k více významnému, v praxi lze použít i stupnici obrácenou, od významného k méně významnému.

Základní pole pro mapu rizik

		Pravděpodobnost vzniku korupčního rizika				
		1	2	3	4	5
Závažnost dopadu korupčního rizika	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Grafické zobrazení mapy korupčních rizik vychází z bodového hodnocení míry rizika a zápisu těchto rizik do ní, přičemž je možné, že více korupčních rizik bude mít stejné bodové hodnocení. Mapa korupčních rizik poskytuje přehled o rozložení jednotlivých korupčních rizik dle jejich významnosti.

Klasifikace a významnost vlivu korupčního rizika:

Klasifikace a významnost vlivu	Postup při zjištění korupčního rizika
Méně významné (1, 2, 3, 4)	V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik. Opatření k vyloučení korupčních rizik budou navržena operativně v případě jejich reálného vzniku.
Významné (5, 6, 8, 9)	Oblasti činnosti úseků budou periodicky prošetřovány. Postup prošetřování bude vypracován ve spolupráci s dotčeným úsekem, v případě potřeby s přispěním interního auditora.
Velmi významné (10, 12, 15, 16)	Při zjištění existence korupčních rizik bude zpracována analýza interních aktů řízení v dotčené oblasti činnosti úseků a příslušné organizační struktury s cílem prověřit, zda jsou stávající protikorupční kontrolní mechanizmy účinné pro odhalení a zabránění výskytu rizik. Výstupem analýzy budou doporučení k realizaci konkrétních protikorupčních opatření.
Kritické (20, 25)	

10 Postup při podezření na korupci

Systém pro hlášení a odhalování korupčního jednání ve FN Motol představuje soubor obecných pravidel a postupů, vedoucích od nahlášení potenciálního nežádoucího jednání až k jeho vyvrácení či potvrzení, analyzování, vyhodnocení a případně přijetí potřebných opatření.

Základní principy přístupu ke korupčnímu jednání jsou následující:

- a) neprodlené oznámení podezření na korupční jednání,
- b) princip zachování diskrétního přístupu, presumpce neviny a ochrany osobních údajů,
- c) zajištění anonymity oznamovatelů podezření na korupci,
- d) v případě prokázání korupčního jednání přijetí potřebných opatření.

10.1 Oznámení korupčního jednání

Při podezření na korupční jednání je základní povinností každého zaměstnance neprodleně nahlásit podezření z korupčního jednání.

Oznámení korupčního jednání je možno učinit prostřednictvím:

- a) vyplnění formuláře (sepsáním, nahlášením,...) nežádoucí události,
- b) veřejně přístupné protikorupční linky 224 437 007,

- c) veřejně přístupné emailové adresy protikorupci@fnmotol.cz,
- d) podáním oznámení u vedoucího zaměstnance, jeho nadřízeného zaměstnance nebo jiné oprávněné osoby pro přijetí informace o možném korupčním jednání.

Všechna přijatá oznámení budou řádně analyzována a vyhodnocována s tím, že:

- a) podání nesmí být oznamovateli na újmu, tedy nesmí být proti oznamovateli činěny žádné přímé či nepřímé zákroky v souvislosti se skutečností, že oznámení podal,
- b) vedení centrální evidence případů korupčního jednání a evidence nežádoucích událostí, jejichž předmětem bylo korupční jednání,
- c) ochrana oznamovatelů podezření na korupční jednání je zajištěna, mimo jiné, jejich anonymitou.

Zodpovídá: vedoucí zaměstnanci

vedoucí Odboru vnitřního auditu a řízení kvality

10.2 Postup šetření při podezření na korupční jednání

Vedoucí zaměstnanec, jeho nadřízený zaměstnanec nebo jiná oprávněná osoba pro přijetí informace o možném korupčním jednání zahájí počáteční šetření zajištěním faktů. Počáteční šetření musí být provedeno diskrétně a co možná nejrychleji. Zahrnuje úkony zjišťování mezi zaměstnanci, které je třeba provádět s co možná nejvyšší mírou opatrnosti a citlivosti. Zaměstnanec, který provedl počáteční šetření, o jeho výsledcích informuje ředitel FN Motol. Pokud dospěje ředitel FN Motol k závěru, že se o korupční jednání nejedná, případ uzavře. Pokud nebyly jednoznačně vyvráceny pochybnosti o tom, že se o korupční jednání nejedná, ředitel FN Motol rozhodne o další postupu, tedy pověří příslušný útvar dalším šetřením.

11 Vyhodnocování interního protikorupčního programu

IPP FNM je vyhodnocován zejména z hlediska účinnosti, plnění všech jeho částí, účinnosti tohoto plnění a implementace nápravných opatření.

Každý vedoucí zaměstnanec FN Motol vyhodnocuje plnění povinností vyplývajících z IPP FNM (jeho jednotlivých částí), účinnost plnění, implementaci opatření k nápravě a popřípadě navrhuje aktualizaci IPP FNM v rámci svého útvaru. Toto vyhodnocení je povinen předávat Odboru vnitřního auditu a řízení kvality v intervalech 1x ročně nejpozději do 15. 11.

Z těchto podkladů se vychází při aktualizaci mapy korupčních rizik a plánování interních auditů a kontrol. Odbor vnitřního auditu a řízení kvality vede centrální evidenci případů korupčního jednání.

Termín: do 15. 11. každého kalendářního roku

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Odbor vnitřního auditu a řízení kvality

Odbor vnitřního auditu a řízení kvality zasílá vyhodnocení IPP FNM útvaru odpovědnému za protikorupční agendu na MZ do 28. 2. sudého kalendářního roku.

Zodpovídá: vedoucí Odboru vnitřního auditu a řízení kvality

12 Protikorupční opatření a trvalá kontrola

Vedoucí zaměstnanci jsou povinni průběžně zajišťovat realizaci opatření přijatých v rámci interního protikorupčního programu dle zařazení a kompetence stanovené Organizačním řádem FN Motol.

K opatřením, která omezí možnost opakování zjištěného korupčního jednání, patří zejména:

- a) úprava vnitřních postupů, procesů a rozhodovacích pravomocí,
- b) jasná a viditelná disciplinární opatření vůči osobě, které byla korupce prokázána,
- c) důraz na prevenci zejména formou školení,
- d) řešení případných vzniklých škod.

13 Seznam poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří

V rámci informovanosti o nakládání s veřejnými prostředky je na webových stránkách FN Motol zveřejňován seznam poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří.

Každý vedoucí zaměstnance FN Motol vede seznam využitých poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří za dané období a následně jej 2x ročně, nejpozději v termínech 31. 7. (za I. pololetí kalendářního roku) a 31. 1. (za II. pololetí kalendářního roku), předává Odboru vnitřního auditu a řízení kvality.

Předaný seznam musí být v této struktuře:

- a) název poskytovatele služeb,
- b) typ smluvního závazku,
- c) předmět činnosti,
- d) období trvání smluvního závazku,
- e) odměna dle smlouvy,
- f) výše vyplacené odměny za pololetí.

Termín: do 31. 7. a 31. 1. každého kalendářního roku

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Odbor vnitřního auditu a řízení kvality

Odbor komunikace

Vedoucí Odboru vnitřního auditu a řízení kvality zajistí zveřejnění seznamu poradních orgánů, poradců, advokátů a advokátních kanceláří na webových stránkách FN Motol do 15. 8. a 15. 2. každého kalendářního roku.

Zodpovídá: vedoucí Odboru vnitřního auditu a řízení kvality

14 Související předpisy

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
- Příkaz ministra č. č. 22/2019 Rezortní interní protikorupční program Ministerstva zdravotnictví ČR
- Příkaz ministra zdravotnictví. 13/2018 Vybrané zásady transparentního hospodaření přímo řízených organizací MZ v oblasti nákupu zboží a služeb
- IR_1/2009-7 Organizační řád Fakultní nemocnice v Motole, ve znění pozdějších revizí
- IR_1/2007-6 Pracovní řád Fakultní nemocnice v Motole, ve znění pozdějších revizí
- IPR_9/2017-3 Seznam objednávkových míst, ve znění pozdějších revizí
- IOS_24/2007-5 Hlášení nežádoucích událostí, ve znění pozdějších revizí

15 Závěrečná ustanovení

Tato směrnice č. IOS_2/2020-1 nabývá účinnosti dne 10. 11. 2020 a tímto dnem končí platnost příkazu ředitele č. IPR_12/2019-1 a č. IPR_4/2017-1.

Zpracoval:

V Praze dne: 30.10.2020

Ing. Marie Románková

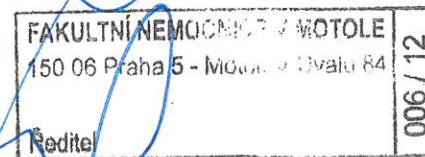
Ověřil:

V Praze dne: 30.10.2020

JUDr. Vladimíra Dvořáková

Schválil:

V Praze dne: 30.10.2020

JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA
ředitel nemocnice